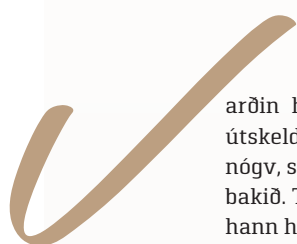

Bókmentir
Ummæli

Vakrari Varði við ringari blaðstjórn

– VARÐIN Í NÝGGJUM HAMI

Ónbjört Sang

arðin hefur mangan verið útskeldaður. Í seinastuni eru nógv, sum hava vent honum bakið. Tí er at gleðast um, at hann hefur fingið eina yvirháling, og at hann er nógv betur sniðgivin enn seinastu 20 árin. Við eru yrkingar, søgur, greinar, ummæli og samrøður. Besta tilfarið í blaðnum er helst stuttsøgan hjá Sámali Soll, samrøðan við Einar Már Guðmundsson og greinin hjá Kim Simonsen um myndirnar av okkum her norðuri gjøgnum søguna. Nógvar av yrkingunum er beinleiðis vánaligar, og týdda tilfarið er alt ov tilvildarlaga valt, somuleiðis eru viðmerkingarnar hjá blaðstjóranum nakað sum ikki burdi verið við.

Sámali Sollsa Ring boð er ein skemtilig stuttsøga um ein mann, sum hefur fingið sekkin. Hann situr skit heima og skrivar eitt beiskt og hatursfult bræv til fyrrverandi stjóran. Søgan byrjar soleiðis:

Eg skrivi til tín fyri at fortelja tær, at tú ert eitt helvitis mogghøvd. Hetta kemur uttan iva óvart á teg. Tað er ein sannroynd, at tey flestu helvitis mogghøvdini spáka runt í býnum og halda, at tey eru púrusta vanlig fólk.

Sanniliga ein dramatisk og innibrend byrjan til eina deiliga burleksa stuttsøgu.

Ein góð samrøða

Samrøðan við Einar Már Guðmundsson eftir Berg Rønne Moberg er áhugaverd og væl sett upp við nógvum myndum. Samrøðan kallast: »Krynikusamfelagið og slottið í høvðinum«, her sigur Einar Már m.a.:

Í roynd og veru er tað líkamikið, um tú ert innandura ella uttandura. Verðin uttandura kemur við inn og øvugt. Man kann ivaleyst generalisera og tosa um hetta í einum norðurlenskum høpi. Vit hava ofta sagt, at heimurin ikki er størri enn vit, tí restin er eitt avrit. Vit eru eitt av mongum dömum um hetta. Samanbera vit við sjónleikarar, so eru vit ikki so nógvir sjónleikarar, men pallurin er ógvuliga stórur. Hesin pallur er lagnan og havið og øll tann uttandura verðin. So tað er ongin tilvild, at okkara bókmentir eru uttandurabókmentir, sum Amos Oz tosar um. Tað er ongin tilvild, at vit ofta eru upptikin av uttandurahendingum,

men sum eru viðkomandi hjá fólki innan-dura.

Ein long og áhugaverd samrøða.

OKKARA SJÁLVSMYND

Og frá hesum tonkum um at vera uttandura stendur greinin hjá Kim Simonsen kanska sum ein viðmerking. Hann skrivar í greinini: »Nodrið tíðarinnar rannsóknarstova« um hvønn týðning europeiskar myndir av Føroyum hava fyri okkara sjálvsmynd í dag. Hann sigur m.a.:

Føroyska sjálvsmyndin var soleiðis skapt av at brúka eina evrosentriska

romantisering av at vera ein sokallaður tíðarlummi – eitt land ella eitt »Shire« uttan fyri tíð og modernitet. [...] Vit siggja enn romantiska sambandið millum ímyndina av náttúruni og samleikan hjá føroyingum. Í øðrum lýsingum siga tey Føroyar vera »órørdar av tíðini«.

Tað er soleiðis, at sjálvseksotiska ímyndin sær ósek út sum »færø kunst«, men hon er eisini skaðilig fyri okkum, tí modernað Føroyar eru eitt lítið spennandi, modernað, hipt og smart land, sum hefur alt, hvat man kann droyma um av t.d. mentan, mati og roktónleiki.

RINGI PARTURIN

Tá alt tað meiri jaliga er viðgjørt, so er ikki nógv gott at siga um restina av innihaldinum í Varðanum. Nógvar yrkingar eru bæði vánaligar og púra ókendar, her hugsí eg ikki bert um ókendar á okkara leiðum, men ókendar allastaðni. Hvar blaðstjórin hefur gravað tær upp er ikki gott at vita?

At blaðstjórin ikki tekur lesaran í álvara er eisini eyðsýnt í øllum hann skrivar. Her er t.d. ein keldulisti til eina grein kallað *Um tað nýggja Sierra Leone* har stendur:

NAKRAR KELDUR:

Bouldaine, Antoine: Jeux-jeux, Cè faulou poix (1985) Vallée de Buée Zje-Al, Zje-zje-zje, Abbidulla: Ginge-ling, Sing-ein-Sang, heysa-upp-og-lora-nakað-væl (2091) Mieur qua Daleur

Hvi skal slíkt standa í Varðanum? Tað tekur alla tign frá honum. Somuleiðis eru gamlar hendingar, so sum tá Geytin var givin við í Varðanum, og blaðstjórin hefur verið við til eina ungdómskafe. Hetta er ikki tilfar, ið skal við í Varðan.

Yrkingarnar hjá John Ísheim er gamalt kvæðabuldur og koyra í poetiskari tómgongd aftur til Jólafundin. Tær eru ikki verdar at prenta.

TÓRODDUR POULSEN OG BYRTA

Ummælini hjá Øssuri Johannessen av Byrta og Tóroddi Poulsen eru hin vegin nógv meiri upp á seg. Samanumtikið er okkurt um helvtin av Varðanum verður at lesa, hin burdi ikki verið við. Tað sum blaðstjórin hefur skrivað, um tað so eru yrkingar ella hugleiðingar, geva púra onga meining. Tað er synd fyri Varðan, nú hann er so mikið flott sniðgivin av Forlaginum Eksil, at alt hetta buldrið og tvætlið skal vera við og arga fólk.

Varðin
Bind LXXXI, bind 1. 2014
103 síður
Blaðstjóri:
Agnar Artúvertin
Sniðgeving:
Forlagið Eksil